

Հաստատված է
 Պետություն և
 իրավունքի
 տեսություն և
 սահմանադրական
 իրավունքի ամբիոնի 31.
 08.2020թ.
 նիստում (արձ.թիվ 1)
 Ամբիոնի պետ՝

.....
 (ստորագրող լինելով)

.....
 (ամիսամսաթիվ)

**ՀՀ ՈՍՏԻԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԿՐԹԱՅԱՄԱԼԻՐ
 ԱՌԱՐԿԱՅԱԿԱՆ ՆԿԱՐԱԳԻՐ**

(Կազմվել է ուսումնական ծրագրի նախագծի հիման վրա)

ԱՌԱՐԿԱՅԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄ	Արտասահմանյան երկրներին սահմանադրական իրավունք
ԱՌԱՐԿԱՅԻ ԴԱՍԻՉ	
ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ	Իրավագիտություն, վճարովի ուսուցում
ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ	Իրավագիտություն
ԱՄԲԻՈՆ	Պետություն և իրավունքի տեսություն և սահմանադրական իրավունքի ամբիոն E-mail: pitambion@mail.ru
ՀԵՂԻՆԱԿ/ՆԵՐ	Ա.Սաֆարյան E-mail: safamalya@mail.ru, հեռ. 093 57 75 89
ՈՒՍՏԱՐԻ/ԿԻՍԱՄՅԱԿ	3-րդ կուրս, 1-ին կիսամյակ
ԿՐԹԱԿԱՆ ԱՍՏԻՃԱՆ	բակալավր

ԿՐԵԴԻՏՆԵՐ	4(չորս)
ԴԱՍԱԺԱՄԵՐԻ ԲԱՇԽՈՒՄԵՎ ՍՈՎՈՐՈՂՆԵՐԻ ՀԵՏ	«Արտասահմանյան երկրներին սահմանադրական իրավունք» դասընթացի ընդհանուր ծավալը

**ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ
ԶԵՎԵՐԸ**

կազմում է 120 ժամ, որից 36 ժամ դասախոսություն, 28 ժամ սեմինար պարապմունք, 56 ժամ ինքնուրույն աշխատանք:

Ինքնուրույն աշխատանքի համար նախատեսված ժամերին սովորողը կատարում է գրականության ընթերցում և մշակում, վերլուծական, հետազոտական աշխատանք, դասախոսի հանձնարարություններ կարող է գրել, ռեֆերատներ և էսսեներ, պատրաստվում է հաջորդ դասին: Լսարանային դասերը կայանում են շաբաթը չորս ևսարանային ժամ տևողությամբ: Դասընթացն ավարտվում է կիսամյակի վերջում քննություն հանձնելով:

**ՄՈՒՏՔԱՅԻՆ
ՊԱՅԱՆՁՆԵՐ**

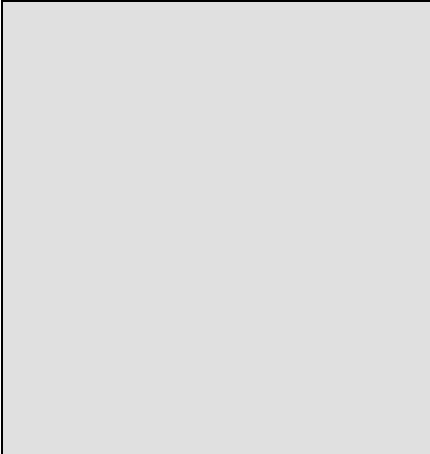
Դասընթացը կառուցվում է «Պետություն և իրավունքի տեսություն» «ՀՀ սահմանադրական իրավունք» դասընթացների մացություն վրա:

**ՀԱՄԱՌՈՏ
ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ**

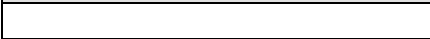
«Արտասահմանյան երկրների սահմանադրական իրավունք» դասընթացի շրջանակներում ուսումնասիրվում են արտասահմանյան երկրների սահմանադրական իրավունքը որպես իրավունքի ճյուղ, արտասահմանյան երկրների Սահմանադրությունները, սահմանադրական վերահսկողություն, անհատի սահմանադրաիրավական կարգավիճակը, հասարակական կարգի սահմանադրաիրավական հիմունքները, քաղաքական և հասարակական կազմակերպությունների իրավական կարգավիճակը, պետության ձևի ինստիտուտի սահմանադրաիրավական հիմունքները, ընտրական իրավունքը և ընտրական համակարգը, օրենսդիր, գործադիր, դատական իշխանությունները և տեղական ինքնակառավարումը:

	արտասահմանյան երկրներում:
<p>ՆՊԱՏԱԿ</p>	<p>Դասընթացի նպատակն է սովորողներին հաղորդել գիտելիքներ և ձևավորել կարողություններ արտասահմանյան երկրների սահմանադրական իրավունքի հասկացողության, առարկայի, մեթոդների, համակարգի, արտասահմանայան երկրների սահմանադրությունների հասկացողության, ձևի, կառուցվածքի, ընդունման և փոփոխման, սահմանադրական վերահսկողության հասկացողության, օբյեկտների, տեսակների և մարմինների, արտերկրների իրավական համակարգերի և անձի իրավական դրություն, քաղաքացիություն ինստիտուտի, տնտեսական, սոցիալական, քաղաքական, հոգևոր-մշակութային հարաբերությունների սահմանադրաիրավական հիմունքների, քաղաքական և հասարակական կազմակերպությունների իրավական դրություն, պետություն կառավարման ձևի, կառուցվածքի, պետական ռեժիմի, ընտրական իրավունքի և ընտրական համակարգի հասկացողության, սկզբունքների, ընտրական գործընթացի, հանրաքվեի, պլեյբեսցիտի, համաժողովրդական հարցման, պետական իշխանություն մարմինների համակարգում պառլամենտի տեղի ու դերի, կառուցվածքի, պառլամենտարիզմի, պառլամենտական</p>
<p>ԽՆԴԻՐ/ՆԵՐ</p>	<p>լիազորությունների, օրենսդրական գործընթացի, պատգամավորի իրավական կարգավիճակի, գործադիր իշխանություն հասկացողության, դատական մարմինների և դատական համակարգերի, տեղական ինքնակառավարման ընդհանուր բնութագրի, հիմնական սկզբունքների, տեղական ինքնակառավարման մարմինների</p>

	<p>ձևավորման կարգի և Լիազորություններն էր վերաբերյալ :</p> <p>Դասընթացի խնդիրներն են՝</p> <ul style="list-style-type: none"> • ներկայացնել արտասահմանյան երկրներին սահմանադրական իրավունքի հասկացությունը, առարկան, մեթոդները, սահմանադրաիրավական հարաբերությունները, ինստիտուտները, և աղբյուրները, • ուսումնասիրել արտասահմանյան երկրներին սահմանադրությունները, • սահմանել սահմանադրական վերահսկողություն, առաքելությունը, • վերհանել քաղաքացիության ինստիտուտի առանձնահատկությունները, • ներկայացնել անհատի սահմանադրաիրավական կարգավիճակը, • ներկայացնել տնտեսական, սոցիալական, հոգևոր-մշակութային հարաբերություններին սահմանադրաիրավական հիմունքներին առանձնահատկությունները • ներկայացնել քաղաքական և հասարակական կազմակերպություններին հասկացությունը, հատկանիշները ու տեսակները, • ուսումնասիրել պետության ձևի հասկացությունը և տարրերը, • ներկայացնել ընտրական իրավունքի և ընտրական համակարգի հասկացությունը, ընտրական իրավունքի սկզբունքները, • ուսումնասիրել օրենսդիր իշխանության դերը, կառուցվածքը, Լիազորությունները, պատգամավորի իրավական կարգավիճակի առանձնահատկությունները արտասահմանյան երկրներում, • ներկայացնել արտասահմանյան երկրներում գործադիր իշխանության ընդհանուր բնութագիրը • ներկայացնել դատական իշխանության հասկացությունը և դրա իրականացման առանձնահատկությունները
--	--

• ն երկայ աց ն ել ար տաս ա հ մ ան յ ան
 երկրն եր ու մ տեղակ ան
 ի ն ք ն ակ առ ա վ ար մ ան ը ն դ հ ան ու ը
 բ ն ու թ ա գ ի ը , տեղակ ան
 ի ն ք ն ակ առ ա վ ար մ ան մ ար մ ի ն ն եր ի
 ձ և ա վ ո ը մ ան կ ար գ ը և
 լ ի ա գ ո ը ու թ յ ու ն ն եր ը :

ԿՐԹԱԿԱՆ ԵԼՔԱՅԻՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐ

Կարողանա՛

1. ս ա հ մ ան ել ար տաս ա հ մ ան յ ան
 երկրն եր ի ս ա հ մ ան ա դր ա կ ան
 իրավ ու ն ք ի հ աս կ ա գ ու թ յ ու ն ը ,
 առ ար կ ան , մ ե թ ո դ ն եր ը ,
 ս ա հ մ ան ա դր ա ի ը ա վ ա կ ան
 հ ար ա բ եր ու թ յ ու ն ն եր ը ,
 ի ն ս տ ի տ ու տ ն եր ը , և ա դ բ յ ու ը ը ն եր ը
2. բ ա գ ա հ ա յ տ ել ար տաս հ մ ան յ ան
 երկրն եր ի ս ա հ մ ան ա դր ու թ յ ու ն ն եր ի
 է ու թ յ ու ն ը և տ ե ս ա կ ն եր ը
3. ո ը ո շ ել ս ա հ մ ան ա դր ա կ ան
 վ եր ա հ ս կ ո դ ու թ յ ան օ բ յ ե կ տ ն եր ը ,
 տ ե ս ա կ ն եր ը և մ ար մ ի ն ն եր ը
 ար տաս ա հ մ ան յ ան երկրն եր ու մ
4. ն երկայ աց ն ել ան հ ա տ ի
 ս ա հ մ ան ա դր ա ի ը ա վ ա կ ան
 կ ար գ ա վ ի ձ ա կ ը և ք ա դ ա ք ա գ ի ու թ յ ան
 ի ն ս տ ի տ ու տ ը ար տաս ա հ մ ան յ ան
 երկրն եր ու մ ,
5. ն երկայ աց ն ել ս ա հ մ ան ա դր ա կ ան
 կ ար գ ի հ ի մ ու ն ք ն եր ի տ ար ը եր ը
 ար տաս ա հ մ ան յ ան երկրն եր ու մ
6. ն շ ել ք ա դ ա ք ա կ ան և
 հ աս ար ա կ ա կ ան
 կ ա գ մ ա կ եր պ ու թ յ ու ն ն եր ի
 տ ար բ եր ու թ յ ու ն ն եր ը
 ար տաս ա հ մ ան յ ան երկրն եր ու մ ,
7. ս ա հ մ ան ել պ ե տ ու թ յ ան ձ և ի
 հ աս կ ա գ ու թ յ ու ն ը ար տաս ա հ մ ան յ ան
 երկրն եր ու մ
8. ս ա հ մ ան ել ը ն տր ա կ ան
 իր ա վ ու ն ք ի և ը ն տր ա կ ան հ ա մ ա կ ար գ ի
 հ աս կ ա գ ու թ յ ու ն ը , վ եր լ ու ծ ել
 ը ն տր ա կ ան գ ո ը ծ ը ն թ ա գ ը
 ար տաս ա հ մ ան յ ան երկրն եր ու մ
9. ն երկայ աց ն ել օ ը ե ն ս դ ի ը
 ի շ խ ան ու թ յ ան դ եր ը , կ առ ու ց վ ա ծ ք ը ,
 լ ի ա գ ո ը ու թ յ ու ն ն եր ը , պ ա մ լ ա մ ե ն տ ի

	<p>աշխատանքի կարգը արտասահմանյան երկրներում</p> <p>10. ներկայացնել գործադիր իշխանության ընդհանուր բնութագիրը, պետության գլուխը և կառավարությունը արտասահմանյան երկրներում,</p> <p>11. ներկայացնել դատական իշխանության ընդհանուր բնութագիրը, դատական մարմինները և դատական համակարգերը, դատական իշխանության իրականացումը արտասահմանյան երկրներում,</p> <p>12. ներկայացնել տեղական ինքնակառավարման ընդհանուր բնութագիրը և հրիմնական սկզբունքները, տեղական ինքնակառավարման ձևավորման կարգը և լիազորությունները արտասահմանյան երկրներում</p>
--	---

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ	
Յիմնական	<ol style="list-style-type: none"> 1. Մուրադյան Մ. Զ. Արտասահմանյան երկրներին սահմանադրական իրավունք /նւսումնական ձեռնարկ բուհերի համար. Եր., 2011 2. Автономов А.С. Веденеев Ю.А. Луговой В.В. Сравнительное избирательное право: уч. пособие // под научной ред. В.В. Маклакова. - М., 2003. 3. Авакьян С.А. Проблемы народного представительства в РФ.- М.,1998. – 399 с 4. Арутюнян А.Ш. Правительство и выборы.- Ереван: Издательство «Государственная служба», 1996. – 70 с. 5. Барабашева Г.В. Мишин А.А. Государственное право буржуазных и развивающихся стран.- М., 1989. 6. Всеобщая Декларация прав человека // Международная защита прав и свобод человека.- М., 1990. 7. Декларация о критериях свободных и справедливых выборов. // Международные акты о правах человека. // Сборник документов. -М.: Издательская группа НОРМА – ИНФРА, 1998. – 784 с. 8. Европейская хартия о местном самоуправлении. // Международные акты о правах человека. // Сборник документов. - М.: Издательская группа НОРМА – ИНФРА, 1998. 9. Европейская хартия о местном самоуправлении. // Международные акты о правах человека. // Сборник документов. -М.: Издательская группа НОРМА – ИНФРА, 1998. – 784 с. 10. Институты конституционного право иностранных государств. Выборы парламента и президента. / Отв. ред. д.ю.н. Д.А.Ковачев.- М.: «Городец - издат», 2002.

<p>Լ ր ա ճ ո լ ճ ի չ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Карташкин В.А. Лукашева Е.А. Международные акты о правах человека./ Сборник документов. - М.: Издательская группа НОРМА – ИНФРА, 1998. 2. Конвенция о стандартах демократических выборов, избирательных прав и свобод в государствах – участниках СНГ // Вестник ЦИК-а РФ. 2003. № 9 (147). 3. Конвенция о политических правах женщин. // Международные акты о правах человека. // Сборник документов. -М.: Издательская группа НОРМА – ИНФРА, 1998. – 784 с. 4. Конституции государств входящих в Европейский Союз. - М.: Издательство НОРМА, 1996. 5. Конституции зарубежных государств: учеб. пособие.// сост. проф. В.В.Махлаков. 3-е изд., перераб. и доп. -М.: Издательство БЕК, 2002. 6. Конституционное право зарубежных стран. / под общ. ред. М.В. Баглая, Б.И.Лейба, Л.М.Энтина. - М.: Издательство НОРМА, 2008. 7. Конституционное право зарубежных стран. / под ред. А.В. Земцова. -М., 1990. 8. Конституционное право зарубежных стран. // Под. ред. Б.А.Страшуна.- М.: Издательство БЕК, 1996. Том 3.

<p>Գ Լ Ա Յ Ա Տ Մ Ա Ն Բ Ա Դ Ա Դ Ի Չ Ն Ե Ր Ե Վ Կ Շ Ի Ռ</p>	<p>Ք ն ն ո լ թ յ ո լ ն</p>
<p>Գ Լ Ա Յ Ա Տ Մ Ա Ն Չ Ա Փ Ա Ն Ի Շ Ն Ե Ր / Մ Ե Խ Ա Ն Ի Չ Մ Ն Ե Ր</p>	<p>Ս ո վ ո թ թ ո ղ ը դ ա ս ը ն թ ա ճ ի ց կ ար ո ղ Է հ ա ն դ Ե ս ր Ե Ր Ե Լ մ ի ն չ և 100% (ս տ ո լ Գ վ ա ծ) առ ա ջ ա դ ի մ ո լ թ յ ո լ ն :</p> <p>Ս ո վ ո թ թ ո ղ ն Ե Ր Ի գ ի տ Ե Լ ի թ ն Ե Ր ը , ո լ ն ա կ ո լ թ յ ո լ ն ն Ե Ր ը և հ մ տ ո լ թ յ ո լ ն ն Ե Ր ը գ ն ա հ ա տ վ ո լ մ Ե ն «Գ Ե Ր ա զ ա ն ց », «Լ ա վ », «Բ ա վ ար ար » և «Ա ն Բ ա վ ար ար » կ ամ «Ս տ ո լ Գ վ ա ծ » կ ամ «Չ ս տ ո լ Գ վ ա ծ »:</p> <p>Ս ո վ ո թ թ ո ղ ն Ե Ր Ի գ ի տ Ե Լ ի թ ն Ե Ր ը գ ն ա հ ա տ վ ո լ մ Ե ն հ Ե տ և յ ա Լ չ ա փ ա ն ի շ ն Ե Ր ո վ`</p> <p>ա) «Գ Ե Ր ա զ ա ն ց », Ե թ Ե ո լ ն կ ն դ ի Ր ը խ ո Ր և հ ի մ ն ա վ ո Ր Է յ ո լ Ե Ր ա ճ Ր Ե Լ ա մ Բ ո ղ ջ ծ Ր ա գ Ր ա յ ի ն ն յ ո լ թ ը , ս պ առ ի չ , հ ա ջ ո Ր դ ա կ ա ն , գ Ր ա գ Ե տ ո լ տ Ր ա մ ա Բ ա ն ո Ր Ե ն կ առ ո լ ց վ ա ծ Է շ ար ա դ թ ո լ մ ա յ ն , ն յ ո լ թ ը ս Ե Ր տ ո Ր Ե ն կ ա պ ո լ մ Է ո ս տ ի կ ա ն ո լ թ յ ա ն ծ առ ա յ ո լ թ յ ա ն խ ն դ ի Ր ն Ե Ր Ի հ Ե տ , չ ի դ ժ վ ար ա ն ո լ մ պ ա տ ա ս խ ա ն Ե Լ , Ե Ր Բ ձ և ա փ ո խ վ ո լ մ Է առ ա ջ ա դ Ր ա ն ք ը , ա գ ա տ ո Ր Ե ն Լ ո լ ծ ո լ մ Է խ ն դ ի Ր ն Ե Ր ն ո լ կ ա տ ար ո լ մ գ ո Ր ծ ն ա կ ա ն առ ա ջ ա դ Ր ա ն ք ն Ե Ր ը , ճ ի շ տ Է հ ի մ ն ա վ ո Ր ո լ մ ը ն դ ո լ ն ա ծ ո Ր ո շ ո լ մ ն Ե Ր ը , ը ն դ ո լ ն ա կ Է</p>

	<p>ինքնուրույն ընդհանրացնել և շարադրել նյութը՝ սխալներ թույլ չտալով:</p> <p>բ) «Լավ», եթե սովորողը հիմնավոր գիտի ծրագրային նյութը, գրագետ է և ըստ էության շարադրում է այն, հարցին պատասխանելիս թույլ չի տալիս էական անճշտություններ, կարողանում է ճիշտ կիրառել տեսական դրույթները, գործնական առաջադրանքները կատարելիս տիրապետում է անհրաժեշտ ունակությունների և հմտությունների:</p> <p>գ) «Բավարար», եթե սովորողը յուրացրել է միայն հիմնական նյութը, բայց չգիտի դրա առանձին մանրամասները, թույլ է տալիս անճշտություններ, ոչ ճիշտ ձևակերպումներ, խախտում է ուսումնական նյութի շարադրման հաջորդականությունը և դժվարանում է կատարել գործնական առաջադրանքները:</p> <p>դ) «Անբավարար», եթե սովորողը չգիտի ծրագրային նյութի զգալի մասը, թույլ է տալիս էական սխալներ, չի կարողանում կատարել գործնական առաջադրանքներն ու լուծել խնդիրները:</p>
<p>ԱՅԼ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ</p>	
<p>Ներկայություն</p> <p>Գրավոր աշխատանքներին ներկայացվող պահանջներ</p> <p>ինքնուրույն և</p>	<p>Դասապլանի որևէ փոփոխություն նախօրոք կտեղեկացվի սովորողին:</p> <p>Սովորողի դասերին ներկայությունը բխում է նրա իսկ շահերից, քանի որ ներկայությունը ենթադրում է ունկընդրում, մասնակցություն քննարկումներին, չհասկացված կամ վատ հասկացված խնդիրների պարզաբանում, ինքնուրույն աշխատանքների հանձնում:</p> <p>Սովորողն այս դեպքում հնարավորություն է ունենում լսել ոչ միայն ծրագրային նյութը, այլև մասնակցել քննարկումներին, բանավեճերին, անել ինքնուրույն դատողություններ և հայտնել սեփական տեսակետը:</p>

գործնական աշխատանքներ	<p>Գրավոր աշխատանքների ժամանակ արգելվում է ծածկագրերից օգտվելը: Ծածկագրի հայտնաբերման դեպքում աշխատանքը գնահատվում է զրոմիավոր:</p>
	<p>Ինքնուրույն աշխատանքները անհրաժեշտ է կատարել առանց կողմնակի միջամտության և հանձնել դրանք նշված ժամանակահատվածում:</p> <p>Ինքնուրույն աշխատանքում արգելվում է գրագողությունը: Այլոց մտքերը օգտագործելու դեպքում սովորողը պարտավոր է նշել աղբյուրը ըստ ընդունված ակադեմիական ձևաչափի:</p>

ԹԵՄԱՏԻԿ ՏՐՈՂՄԱԼ ՔԱՐՏԵՉ

Թեմա 1	
Արտասահմանյան երկրներին սահմանադրական իրավունքը որպես իրավունքի ճյուղ, գիտություն և ուսումնական դասընթաց (2ժամ դասախոսություն, 2ժամ սեմինար պարապմունք)	
Թեմայի հարցերը	Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն
<p>1. Արտասահմանյան երկրներին սահմանադրական իրավունքը որպես իրավունքի ճյուղ</p> <p>2. Արտասահմանյան երկրներին սահմանադրական իրավունքի գիտությունը</p> <p>3. արտասահմանյան երկրներին սահմանադրական իրավունքը որպես ուսումնական դասընթաց</p>	<p>Հարցեր 1-3 - ներկայացվում է դասախոսություն` սովորողներին ու 2 ադրությունը հրավիրելով առանցքային հարցերի վրա:</p> <p>Հարց 2-3 - ինքնուրույն աշխատանք. սովորողները ծանոթանում են գրականությանը և առանձնացնում արտասահմանյան երկրներին սահմանադրական իրավունքը որպես գիտություն և որպես ուսումնական դասընթաց</p> <p>Հարցեր 1-3 - անցկացվում է սեմինար պարապմունք, որի ընթացքում սովորողները ներկայացնում են արտասահմանյան երկրներին սահմանադրական իրավունքի հասկացությունը, առարկան, մեթոդները, սահմանադրաիրավական հարաբերությունները, սուբյեկտները, ադբյուրները և քննարկում են ինքնուրույն աշխատանքի արդյունքները:</p>

Թեմա 2	
Արտասահմանյան երկրներին Սահմանադրությունները (2ժամ դասախոսություն, 2ժամ սեմինար պարապմունք)	
Թեմայի հարցեր	Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն
<p>1. Սահմանադրության հասկացությունը և էությունը</p>	<p>Հարցեր 1-4 - ներկայացվում է դասախոսություն:</p> <p>Հարցեր 1,4 - ինքնուրույն</p>

<p>2. Սահմանադրությունն և կառուցվածքը</p> <p>3. Սահմանադրության ընդունումը, փոփոխումը</p> <p>4. Սահմանադրությունների դասակարգումը</p>	<p>աշխատանք. սովորողները ծանոթանում են գրականությանը՝ տվյալ հարցերի վերաբերյալ ավելի խորը գիտելիքներ ձեռք բերելու համար և պատրաստվում են սեմինար պարապմունքին՝ առանձին պետությունների սահմանադրությունների օրինակով ներկայացնելով Սահմանադրությունների դասակարգումը:</p> <p>Հարցեր 1-4 - անցկացվում է սեմինար պարապմունք, որի ընթացքում սովորողները ներկայացնում են սահմանադրությունն տեղում, արտասահմանային երկրներին սահմանադրությունների հատկանիշները, ֆունկցիաները, և կառուցվածքը, սահմանադրության գործողությունը, ընդունումը և փոփոխումը, սահմանադրությունների դասակարգումը:</p> <p>Սովորողները ներկայացնում են ինքնուրույն աշխատանքի արդյունքները:</p>
---	--

<p align="center">Թեմա 3</p> <p align="center">Սահմանադրական վերահսկողությունն արտասահմանյան երկրներում</p> <p align="center">(2ժամ դասախոսություն, 2ժամ սեմինար պարապմունք)</p>	
<p align="center">Թեմայի հարցեր</p>	<p align="center">Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն</p>
<p>1. Սահմանադրական վերահսկողությունն հասկացությունը</p> <p>2. Սահմանադրական վերահսկողությունն օբյեկտները</p> <p>3. Սահմանադրական վերահսկողությունն տեսակները</p>	<p>Հարցեր 1-4 - անցկացվում է դասախոսություն:</p> <p>Հարցեր 1-2 - ինքնուրույն աշխատանք: Սովորողներն ուսումնասիրում են թեմային առնչվող գրականությունը, և ըստ խմբերին նախապես տրված</p>

<p>4. Սահմանադրական վերահսկողության մարմինները</p>	<p>հանձնարարության դասախոսսին ներկայացնում են օրենքի սահմանադրականության հարցի որոշման պատմական փուլերը և սահմանադրական վերահսկողության մասնագիտացված մարմինները ունեցող պետությունները:</p> <p>Հարցեր 1-4 - անցկացվում է սեմինար պարապմունք, որի ընթացքում սովորողները ներկայացնում են ինքնուրույն աշխատանքի արդյունքները, կատարվում է դրանց խմբային քննարկում: Կատարվում է սովորողների հարցում:</p>
--	---

<p align="center">Թեմա 4 Անհատի սահմանադրաիրավական կարգավիճակը արտասահմանյան երկրներում (4ժամ դասախոսություն, 2ժամ սեմինար պարապմունք)</p>	
<p align="center">Թեմայի հարցեր</p>	<p align="center">Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն</p>
<p>1. Արտերկրների իրավական համակարգերը և անձի իրավական դրությունը</p> <p>2. Քաղաքացիության ինստիտուտը</p> <p>3. Մարդու և քաղաքացու քաղաքացիական, քաղաքական և տնտեսական ու սոցիալ-մշակութային իրավունքներ, ազատություններ և պարտականություններ</p> <p>4. Մարդու իրավունքները և ազատությունները արտակարգ իրավիճակի պայմաններում</p>	<p>Հարցեր 1-4 - անցկացվում է դասախոսություն:</p> <p>Հարցեր 3-4 - ինքնուրույն աշխատանք. սովորողները ծանոթանում են գրականությանը, յուրացնում մատուցված նյութը:</p> <p>Հարցեր 1-4 - անցկացվում է սեմինար պարապմունք, որի ընթացքում սովորողները ներկայացնում են ինքնուրույն աշխատանքի արդյունքները, կատարվում է նրանց գիտելիքների ստուգում հարցման միջոցով:</p>

<p align="center">Թեմա 5 Հասարակական կարգի սահմանադրաիրավական հիմունքները</p>
--

արտասահմանյան երկրներում (2ժամ դասախոսություններ, 2ժամ սեմինար պարապմունքներ)	
Թեմայի հարցեր	Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություններ
<p>1. Հասարակական կարգի հասկացությունները</p> <p>2.Տնտեսական հարաբերությունները սահմանադրա հիմունքները</p> <p>3.Սոցիալական հարաբերությունները սահմանադրա հիմունքները</p> <p>4.Քաղաքական հարաբերությունները սահմանադրա հիմունքները</p> <p>5.Հոգևոր-մշակութային հարաբերությունները սահմանադրա հիմունքները</p>	<p>Հարցեր 1-5 - անցկացվում է դասախոսություններ:</p> <p>Հարցեր 2-5 - ինքնուրույն աշխատանք. ուսանողները ծանոթանում են գրականությանը, յուրացնում մատուցված նյութը:</p> <p>Հարցեր 1-5. Սեմինար պարապմունքներ: Կատարվում է սովորողների գիտելիքների ստուգում՝ հարցման եղանակով: Դասախոսի կողմից ներկայացված իրավական եզրույթներին ուսումնասիրման արդյունքները որոշում են տնտեսական, սոցիալական, քաղաքական և հոգևոր-մշակութային հարաբերությունները սահմանադրաիրավական հիմունքները:</p>

Թեմա 6 Քաղաքական կուսակցություններին, հասարակական կազմակերպություններին և շարժումներին կազմակերպման ու գործունեություն իրավական կարգավորումը արտասահմանյան երկրներում (4ժամ դասախոսություններ, 2ժամ սեմինար պարապմունքներ)	
Թեմայի հարցեր	Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություններ
<p>1. Հասարակական միավորումներին իրավական կարգավորման հիմունքներն ու սահմանները</p> <p>2. Քաղաքական կուսակցություններին իրավական դրությունները</p> <p>3. Սոցիալ-տնտեսական և մշակութային բնույթի միավորումներին իրավական դրությունները</p>	<p>Հարցեր 1-3 - անցկացվում է դասախոսություններ:</p> <p>Հարց 3- ինքնուրույն աշխատանք. ուսանողները ծանոթանում են անհրաժեշտ նյութերին և դրանց վերլուծության արդյունքները ներկայացվում են դասախոսին՝ բերելով սոցիալ-տնտեսական և</p>

	<p>մշակութային բնույթի միավորումների օրինակներ:</p> <p>Հարցեր 1-2 - անցկացվում է սեմինար պարապմունք, որի ընթացքում սովորողները ներկայացնում են հասարակական և քաղաքական կազմակերպությունների հասկացությունը և տեսակները, կատարվում է դրանց խմբային քննարկում:</p>
--	--

Թեմա 7	
Պետության ձևի նստիտուտի սահմանադրաիրավական հիմունքները արտասահմանյան երկրներում (6 ժամ դասախոսություն, 4 ժամ սեմինար պարապմունք)	
Թեմայի հարցեր	Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն
<ol style="list-style-type: none"> 1. Պետության ձևի և կառավարման ձևի հասկացությունը 2. Պետության կառավարման միապետական ձև 3. Պետության կառավարման հանրապետական ձև 4. Պետության տարածքային - քաղաքական կառուցվածքի ձևի հասկացությունը և էությունը 5. Ունիտար պետություն 6. Ինքնավարություն (ավտոնոմիա) 7. Դաշնություն (ֆեդերացիա) 8. Համադաշնություններ (կոնֆեդերացիաներ), համագործակցություններ, քաղաքական, տարածքային այլ կազմավորումներ 9. Պետական ռեժիմի հասկացությունը 10. Պետական ռեժիմի տեսակները 	<p>Հարցեր 1-10 - անցկացվում է դասախոսություն:</p> <p>Հարցեր 6,8 - ինքնուրույն աշխատանք. ուսանողները ծանոթանում են գրականությանը և յոլերացնում մատուցված նյութը:</p> <p>Հարցեր 1-10: Սեմինար պարապմունք, որի ընթացքում սովորողները ներկայացնում են թեման, ինչպես նաև կազմակերպվում է ինքնուրույն աշխատանքի արդյունքների խմբային քննարկում:</p>

Թեմա 8	
Ընտրական իրավունքը և ընտրական համակարգը արտասահմանյան երկրներում (2 ժամ դասախոսություն, 2 ժամ սիմնար պարապմունք)	
Թեմայի հարցեր	Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն
<ol style="list-style-type: none"> 1. Ընտրական իրավունքի և ընտրական համակարգի հասկացությունը 	<p>Հարցեր 1-4 - անցկացվում է դասախոսություն:</p> <p>Հարցեր 2-3 - ինքնուրույն</p>

<p>2. Ընտրական իրավունքի սկզբունքները</p> <p>3. Ընտրական գործընթաց</p> <p>4. Հանրաքվե, պլեյբեսցիտ, համաժողովրդական հարցում</p>	<p>աշխատանք. ուսանողները ծանոթանում են անհրաժեշտ նյութերին, և դրանց վերլուծության արդյունքները ներկայացվում են դասախոսին:</p> <p>Հարցեր 1-4 - սեմինար պարապմունք: Սովորողների հարցման, ինչպես նաև խմբային քննարկման միջոցով կատարվում է դասավանդված նյութի ամփոփում, պարզվում է դրա յուրացման աստիճանը:</p>
--	---

<p align="center">Թեմա 9</p> <p align="center">Օրենսդիր իշխանությունն արտասահմանյան երկրներում (4ժամ դասախոսություն, 4ժամ սեմինար պարապմունք)</p>	
Թեմայի հարցեր	Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն
<p>1. Պառլամենտի տեղն ու դերը պետական իշխանության բարձրագույն մարմինների համակարգում: Պառլամենտ և պառլամենտարիզմ</p> <p>2. Պառլամենտի կառուցվածքը</p> <p>3. Պառլամենտական լիազորությունները: Պառլամենտական վերահսկողություն</p> <p>4. Պառլամենտի աշխատանքի կարգը: Օրենսդրական վարույթ</p> <p>5. Պատգամավորի իրավական կարգավիճակը</p>	<p>Հարցեր 1-5 - անցկացվում է դասախոսություն:</p> <p>Հարցեր 3,5 - ինքնուրույն աշխատանք. ուսանողները ծանոթանում են անհրաժեշտ նյութերին, և դրանց վերլուծության արդյունքները ներկայացվում են դասախոսին:</p> <p>Հարցեր 1-5 - սեմինար պարապմունք: Սովորողների հարցման, ինչպես նաև խմբային քննարկման միջոցով կատարվում է դասավանդված նյութի ամփոփում, պարզվում է դրա յուրացման աստիճանը:</p>

<p align="center">Թեմա 10</p> <p align="center">Գործադիր իշխանությունն արտասահմանյան երկրներում (2ժամ դասախոսություն, 2ժամ սեմինար պարապմունք)</p>	
Թեմայի հարցեր	Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն
<p>1. Գործադիր իշխանության ընդհանուր բնութագիրը</p>	<p>Հարցեր 1-3 - անցկացվում է դասախոսություն:</p>

<p>2.Պետություն գլուխ 3.Կառավարություն</p>	<p>Հարց 2 - ինքնուրույն աշխատանք: Սովորողները ուսումնասիրում են տեսական գրականությունը՝ շեշտադրում կատարելով պետության գլխի իրավական կարգավիճակի տարանջատման չափանիշի վրա: Հարցեր 1-3. Սեմինար պարապմունք. Կատարվում է սովորողների հարցում, պարզաբանվում են անհասկանալի մնացած հարցերը:</p>
--	---

<p align="center">Թեմա 11 Դատական իշխանությունն արտասահմանյան երկրներում (4ժամ դասախոսություն, 2ժամ սեմինար պարապմունք)</p>	
<p align="center">Թեմայի հարցեր</p>	<p align="center">Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն</p>
<p>1. Դատական իշխանության հասկացությունը 2. Դատական մարմիններ և դատական համակարգեր 3. Դատական իշխանության իրականացումը</p>	<p>Հարցեր 1-3 - անցկացվում է դասախոսություն: Հարց 2 - ինքնուրույն աշխատանք. ուսանողները ծանոթանում են անհրաժեշտ նյութերին, անհասկանալի մնացած հարցերը ներկայացվում են դասախոսին: Հարցեր 1-4 - սեմինար պարապմունք: Սովորողների հարցման, ինչպես նաև խմբային քննարկման միջոցով կատարվում է դասավանդված նյութի ամփոփում, պարզվում է դրանից մանաստիճանը:</p>

<p align="center">Թեմա 13 Տեղական ինքնակառավարումը արտասահմանյան երկրներում (2ժամ դասախոսություն, 2ժամ սեմինար պարապմունք)</p>	
<p align="center">Թեմայի հարցեր</p>	<p align="center">Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն</p>
<p>1. Տեղական ինքնակառավարմանը նդհանուր քննադիրը և հիմնական սկզբունքները</p>	<p>Հարցեր 1-4 - անցկացվում է դասախոսություն: Հարցեր 2-3 - ինքնուրույն</p>

<p>2. Տեղական ինքնակառավարման համակարգերը</p> <p>3. Տեղական ինքնակառավարման մարմինների ձևավորման կարգը</p> <p>4. Տեղական ինքնակառավարման մարմինների լիազորությունները</p>	<p>աշխատանք. ուսանողները ծանոթանում են անհրաժեշտ նյութերին, անհասկանալի մնացած հարցերը ներկայացվում են դասախոսին:</p> <p>Հարցեր 1-4 - սեմինար պարապմունք: Սովորողներին հարցման, ինչպես նաև խմբային քննարկման միջոցով կատարվում է դասավանդված նյութի ամփոփում, պարզվում է դրան յուրացման աստիճանը:</p>
---	---

Հարցաշար

«Արտասահմանյան երկրներին սահմանադրական իրավունք» առարկայի քննության

1. Արտասահմանյան երկրներին սահմանադրական իրավունքը որպես իրավունքի ճյուղ
2. Արտասահմանյան երկրներին սահմանադրական իրավունքի գիտությունը
3. Արտասահմանյան երկրներին սահմանադրական իրավունքը որպես ուսումնական դասընթաց
4. Սահմանադրության հասկացությունը և էությունը
5. Սահմանադրության ձևը և կառուցվածքը
6. Սահմանադրության ընդունումը, փոփոխումը
7. Սահմանադրությունն երի դասակարգումը
8. Սահմանադրական վերահսկողություն հասկացությունը
9. Սահմանադրական վերահսկողություն օբյեկտները
10. Սահմանադրական վերահսկողություն տեսակները
11. Սահմանադրական վերահսկողություն մարմինները
12. Արտերկրներին իրավական համակարգերը և անձի իրավական դրությունը
13. Զաղաքացիության ինստիտուտը
14. Մարդու և քաղաքացու քաղաքացիական, քաղաքական և տնտեսական ու սոցիալ-մշակութային իրավունքներ, ազատություններ և պարտականություններ
15. Մարդու իրավունքները և ազատությունները արտակարգ իրավիճակի պայմաններում
16. Հասարակական կարգի հասկացությունը
17. Տնտեսական հարաբերություններին սահմանադրաիրավական հիմունքները
18. Սոցիալական հարաբերություններին սահմանադրաիրավական հիմունքները
19. Զաղաքական հարաբերություններին սահմանադրաիրավական հիմունքները
20. Հոգևոր-մշակութային հարաբերություններին սահմանադրաիրավական հիմունքները
21. Հասարակական միավորումներին իրավական կարգավորման հիմունքներն ու սահմանները
22. Զաղաքական կուսակցություններին իրավական դրությունը
23. Սոցիալ-տնտեսական և մշակութային բնույթի միավորումներին իրավական դրությունը
24. Պետության ձևի և կառավարման ձևի հասկացությունը
25. Պետության կառավարման միապետական ձև
26. Պետության կառավարման հանրապետական ձև
27. Պետության տարածքային-քաղաքական կառուցվածքի ձևի հասկացությունը և էությունը
28. Ունիտար պետություն
29. Ինքնավարություն (ավտոնոմիա)
30. Դաշնություն (\$եդերացիա)
31. Համադաշնություններն (կոնֆեդերացիաներ), համագործակցություններ, քաղաքական, տարածքային այլ կազմավորումներ
32. Պետական ռեժիմի հասկացությունը

33. Պետական ռեժիմի տեսակները
34. Ընտրական իրավունքի և ընտրական համակարգի հասկացությունները
35. Ընտրական իրավունքի սկզբունքները
36. Ընտրական գործընթաց
37. Հանրաքվե, պլեյբեցիտ, համաժողովրդական հարցում
38. Պառլամենտի տեղն ու դերը պետական իշխանության բարձրագույն մարմիններին համակարգում: Պառլամենտն պառլամենտարիզմ
39. Պառլամենտի կառուցվածքը
40. Պառլամենտական լիազորությունները: Պառլամենտական վերահսկողություններ
41. Պառլամենտի աշխատանքի կարգը: Օրենսդրական վարույթ
42. Պատգամավորի իրավական կարգավիճակը
43. Գործադիր իշխանության ընդհանուր բնութագիրը
44. Պետության գլուխ
45. Կառավարության թուղ
46. Դատական իշխանության հասկացությունները
47. Դատական մարմիններ և դատական համակարգեր
48. Դատական իշխանության իրականացումը
49. Տեղական ինքնակառավարման ընդհանուր բնութագիրը և հիմնական սկզբունքները
50. Տեղական ինքնակառավարման համակարգերը
51. Տեղական ինքնակառավարման մարմիններին ձևավորման կարգը
52. Տեղական ինքնակառավարման մարմիններին լիազորությունները